

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΟΥΜΑΘΗΣΗΣ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την
Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ–ΕΥ ΖΗΝ

1.Αυτομέριμνα και πρόληψη

«Παπάκι, που πας;»

4^ο Νηπιαγωγείο Μεταμόρφωσης

Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

Το πρόγραμμα πρόληψης που θα εφαρμοστεί από το Χαμόγελο του Παιδιού απευθύνεται στην ηλικιακή ομάδα παιδιών έως έξι (6) ετών, καθώς ο κίνδυνος σε αυτή την ηλικιακή ομάδα είναι αυξημένος. Το πρόγραμμα « Το Παπάκι Πάει...» είναι ένα πρόγραμμα αγωγής υγείας με στόχο την ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων των παιδιών σε περίπτωση που βρεθούν σε συνθήκες εξαφάνισης μη προσδιοριζόμενης αλλιώς, δηλαδή σε συνθήκες που χάνουν τον προσανατολισμό τους ή για κάποιον λόγο δεν βρίσκονται κοντά στο άτομο που νομίμως ασκεί την επιμέλεια τους. Συνοπτικά τα παιδιά να έχουν αυξημένη επίγνωση των κινδύνων και να είναι σε ετοιμοτητα (increase awareness). Το πρόγραμμα υλοποιείται από τις νηπιαγωγούς οι οποίες έλαβαν σχετική επιμόρφωση από το επιστημονικό προσωπικό του Οργανισμού «Το Χαμόγελο του Παιδιού», το 2017.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Οι προαπαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες των μαθητών για την υλοποίηση των εργαστηρίων είναι η συνεργασία στην ομάδα, όπως και η βασική χρήση του ποντικιού στον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Σημαντικό στοιχείο για την υλοποίηση του κάτωθι εργαστηρίου είναι η ενημέρωση των γονέων/ κηδεμόνων. Από την έναρξη της σχολικής χρονιάς ενημερώνονται για την επιθυμία διεξαγωγής του συγκεκριμένου εργαστηρίου. Σε περίπτωση που το θέμα πυροδοτεί αρνητικά συναισθήματα σε κάποιο/α παιδί/α, λόγω προηγούμενης εμπειρίας, το εργαστήριο απορρίπτεται και επιλέγεται άλλη θεματική.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης και γενίκευσης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	Νηπιαγωγείο	ΤΜΗΜΑ.....	
Θεματική	Ζω καλύτερα- Ευ ζην	Υποθεματική	Αυτομέριμνα και πρόληψη, ψυχική υγεία
ΒΑΘΜΙΔΑ/ ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Νηπιαγωγείο		
Τίτλος	Παπάκι, που πας;		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες Μάθησης Δημιουργικότητα (Creativity) Επικοινωνία (Communication) Κριτικήσκέψη (Critical thinking) Συνεργασία (Collaboration) Δεξιότητες Ζωής Αυτομέριμνα Κοινωνικές Δεξιότητες Ενσυναίσθηση και ευαισθησία Προσαρμοστικότητα Ανθεκτικότητα Υπευθυνότητα Δεξιότητες της τεχνολογίας και της επιστήμης Συνδυαστικές δεξιότητες ψηφιακής τεχνολογίας - επικοινωνίας και συνεργασίας Δεξιότητες του Νου Επίλυση προβλημάτων Μελέτη περιπτώσεων (case studies) Κατασκευές		
Σύνδεση με τη βασική θεματική	Αυτομέριμνα και πρόληψη, ψυχική υγεία		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ Τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
ΦΑΣΗ 1: ΑΦΟΡΜΗΣΗ: Γίνεται η ενημέρωση των γονέων σχετικά με το θέμα των εργαστηρίων και την έναρξη αυτών. Πραγματοποιούνται παιχνίδια ψυχοκινητικής ενεργοποίησης. Προβάλλεται βίντεο και πραγματοποιείται συζήτηση στην ολομέλεια, έτσι ώστε να ανιχνευθούν πρότερες γνώσεις και εμπειρίες. - Ανάπτυξη θετικών συναισθημάτων για την ομάδα έργου και τα μέλη της. - Ενίσχυση των σχέσεων των ατόμων της ομάδας - Καλλιέργεια της ικανότητας επικοινωνίας. - Ενίσχυση της κατανόησης μιας προφορικής αφήγησης. - Καλλιέργεια της ενσυναίσθησης - Ενεργοποίηση περιέργειας και εμπλοκής στο θέμα	«τι θα έκανες αν...» 	1^η Δραστηριότητα Η θεματική έχει κοινοποιηθεί από την αρχή της σχολικής χρονιάς στους γονείς/ κηδεμόνες, και πραγματοποιείται έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη όλων. Πραγματοποιείται η ενημέρωση των γονέων/κηδεμόνων αναφορικά με την έναρξη του εργαστηρίου. 2^η Δραστηριότητα Στα πλαίσια της ενίσχυσης των θετικών συναισθημάτων της ομάδας πραγματοποιούνται παιχνίδια ψυχοκινητικής ενεργοποίησης. Τα μέλη της ομάδας ενδυναμώνουν τους δεσμούς τους, μέσω παιγνιωδών τρόπων. 3^η Δραστηριότητα Αξιοποίηση βίντεο. Τα παιδιά παρακολουθούν το παραμύθι « Η Χρυσομαλλούσα και οι τρεις αρκούδες». Πραγματοποιείται σχολιασμός στην ολομέλεια. Η εκπαιδευτικός απευθύνει ερωτήσεις ανοιχτού τύπου στα παιδιά, με αφορμή το παραμύθι, όπως : <i>γιατί κινδύνευσε; Τι θα έπρεπε να κάνει; Εσύ έχεις απομακρυνθεί ποτέ από τους γονείς σου;</i> Οι απαντήσεις καταγράφονται από τον εκπαιδευτικό και δημιουργείται ο εννοιολογικός χάρτης.

Φάση 2: Κινητοποίηση του ενδιαφέροντος των παιδιών μέσω δραστηριότητας κουκλοθεάτρου. Εν συνεχεία τα παιδιά δημιουργούν μια κούκλα- βοηθό, με σκοπό τη μεταφορά και την έκφραση των συναισθημάτων και του ψυχισμού τους. Τέλος, δημιουργούνται διάφορα υποθετικά σενάρια και τα παιδιά καλούνται να τα δραματοποιήσουν.

- Αναγνώριση των καταστάσεων που ενέχουν κινδύνους,
- Διατύπωση τρόπων που μπορούν να εκφράσουν την ανάγκη για βοήθεια.
- Έκφραση μέσω της δραματοποίησης.
- Εύρεση λύσεων σε ένα υπαρκτό πρόβλημα.
- Ανάπτυξη φαντασίας και δημιουργικότητας
- Κατανόηση προφορικού κειμένου και συμμετοχή σε προφορική αφήγηση.
- Διαχείριση συναισθημάτων
- Καλλιέργεια ενσυναίσθησης

«ένας απρόσμενος επισκέπτης... στο νηπιαγωγείο μας»

1^η Δραστηριότητα

Τα παιδιά παρακολουθούν κουκλοθέατρο με τον Πάκο. Ο Πάκο είναι ένα παπάκι που χάθηκε από τη μητέρα του, και αναζητά λύσεις για να επανενωθεί μαζί της. Τα παιδιά μέσα από ερωτήσεις καλούνται να συμμετέχουν στο δρώμενο και να καθοδηγήσουν τον ήρωα του παραμυθιού. Προσπαθούν να βρουν λύσεις στο πρόβλημα του ήρωα.

2^η Δραστηριότητα

Κατασκευή κούκλας βοηθού. Τα παιδιά καλούνται σε αυτή τη δραστηριότητα να δημιουργήσουν μια κούκλα βοηθό. Το παιδί μέσω της κούκλας, μπορεί να κατανοήσει καλύτερα συμπεριφορές ενώ παράλληλα διευκολύνεται μέσω αυτής στην διατύπωση λύσεων, ενός προβλήματος. Κάθε παιδί δημιουργεί τη δική του κούκλα, και καλείται να τη βοηθήσει να βρει το δρόμο της.

3^η Δραστηριότητα

Θεατρικό δρώμενο. Τα παιδιά έχοντας ακούσει την ιστορία του Πάκο δημιουργούν ένα δικό τους θεατρικό δρώμενο. Στην ολομέλεια συζητάμε το θέμα του θεατρικού, γίνεται ο διαμοιρασμός των ρόλων και έπειτα η παρουσίαση αυτού.

ΦΑΣΗ 3: Γίνεται αφήγηση της ιστορίας του μικρού Αλέξανδρου, με σκοπό την ενίσχυση της ενσυναίσθησης. Κατόπιν, διανέμονται φύλλα εργασίας στους μαθητές με στόχο να διερευνήσουν το βαθμό εμπέδωσης της ιστορίας καθώς και των συμπεριφορών που πρέπει να ακολουθήσουν σε ανάλογες περιπτώσεις. Τέλος, τα παιδιά τοποθετούν σε σωστή σειρά τις εικόνες μιας ιστορίας.

- Εύρεση λύσεων σε υφιστάμενα προβλήματα
- Κατανόηση προφορικής ιστορίας
- Ανάκληση και αναδιήγηση γεγονότων και ιστοριών
- Δημιουργία ιστορίας και αφήγησή της
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Ανάπτυξη συνεργασίας
- Έκφραση συναισθημάτων
- Ανάπτυξη τρόπων συμπεριφοράς που οδηγούν στην αυτομέριμνα και πρόληψη
- Ανάπτυξη της φαντασίας και της δημιουργικότητας

«Πού πήγε ο μικρός Αλέξανδρος;»

1^η Δραστηριότητα

Ο Πάκο, το παπάκι του προηγούμενου εργαστηρίου, επιστρέφει και διηγείται την ιστορία του μικρού Αλέξανδρου. Στο τέλος της αφήγησης τα παιδιά διατυπώνουν απορίες και γίνεται ανάκληση των σημαντικών στοιχείων του παραμυθιού.

2^η Δραστηριότητα

Στα παιδιά μοιράζονται φύλλα εργασίας, που έχουν ως στόχο να εξετάσουν τον βαθμό εμπέδωσης της ιστορίας, καθώς και των πρακτικών που καλούνται να εφαρμόσουν σε περίπτωση που βρεθούν σε ανάλογο κίνδυνο ή κατάσταση.

3^η Δραστηριότητα

Δίνονται εικόνες μιας ιστορίας και τα παιδιά την τοποθετούν στη σωστή νοηματική σειρά, ενώ παράλληλα τις αριθμούν. Στη συνέχεια, ομαδικά, περιγράφουν την ιστορία που δημιουργήθηκε από τη σειροθέτηση. Εναλλακτικά, τα παιδιά μπορούν να δημιουργήσουν το δικό τους κόμικς, σχεδιάζοντας μια ιστορία με βάση αυτή που επεξεργάστηκαν στην 1^η δραστηριότητα.

ΦΑΣΗ 4: Γίνεται αναζήτηση στο διαδίκτυο παρόμοιων ιστοριών ή παραμυθιών, με σκοπό τη σύγκριση και τον εντοπισμό κοινών μοτίβων, αλλά και την καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων. Στη συνέχεια, οργανώνεται μια επίσκεψη ενός προσώπου επιφορτισμένου με το καθήκον της βοήθειας των ατόμων και των παιδιών που βρίσκονται σε δύσκολη θέση. Καταγράφονται ερωτήσεις των παιδιών. Τέλος πραγματοποιείται η επίσκεψη και τα παιδιά θέτουν τις ερωτήσεις.

- Σύγκριση ιστοριών και εύρεση κοινών μοτίβων
- Ανάπτυξη διερευνητικών δεξιοτήτων
- Οργάνωση και διεκπεραίωση μια συνέντευξης
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
- Καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων

**«βοήθεια όταν
χρειαστώ ξέρω που
θα απευθυνθώ»**

1^η Δραστηριότητα

Αναζήτηση στο διαδίκτυο παρόμοιων παραμυθιών. Έπειτα από τις τρεις διαδοχικές ιστορίες που ήρθαν τα παιδιά σε επαφή (Χρυσομαλλούσα, Πάκο και μικρός Αλέξανδρος), αναζητούν στο διαδίκτυο άλλους ήρωες παραμυθιών με παρόμοιο αφηγηματικό μοτίβο (απομάκρυνση από το οικείο περιβάλλον, περιπλάνηση, κίνδυνοι, λύση και αποκατάσταση). Αν βρεθούν περισσότερα του ενός παραμύθια, όπως πχ, Χάνσελ και Γκρέτελ, Κοντορεβυθούλης, συζητούνται στην ολομέλεια ομοιότητες και διαφορές και ακολουθεί η προβολή του παραμυθιού που θα επιλεγεί από τα παιδιά.

2^η δραστηριότητα

Αποφασίζεται η πρόσκληση ενός προσώπου επιφορτισμένου με το καθήκον της βοήθειας των ατόμων και των παιδιών που βρίσκονται σε δύσκολη θέση. Ο καλεσμένος μπορεί αν είναι κάποιος αστυνομικός ή κοινωνικός λειτουργός ή ψυχολόγος που εργάζεται με παιδιά. Πραγματοποιείται συζήτηση σχετικά με το ρόλο του και τι αναμένουμε να μάθουμε από την επίσκεψή του. Καταγράφονται οι ερωτήσεις και προετοιμάζεται η συνέντευξη.

3^η Δραστηριότητα

Πραγματοποιείται η επίσκεψη του

		επιλεγέντος προσώπου. Τα παιδιά υποβάλλουν τις ερωτήσεις. Μετά την αποχώρηση γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια με τις απαντήσεις και την εντύπωση που αποκόμισαν.
--	--	--

ΦΑΣΗ 5: Τα παιδιά αξιοποιώντας προηγούμενες και νέες γνώσεις δημιουργούν ένα τραγούδι, το οποίο στη συνέχεια το οπτικοποιούν, μέσω θεατρικής παρουσίασης και εικαστικών έργων. Τέλος, ετοιμάζονται οι προσκλήσεις προς τους γονείς, για τη διάχυση των αποτελεσμάτων.

- Ανάπτυξη της φαντασίας και της δημιουργικής έκφρασης
- Ανάπτυξη γλωσσικής έκφρασης
- Έκφραση συναισθημάτων
- Ενίσχυση της μνήμης
- Ενίσχυση της συνεργατικής εργασίας
- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης

**« με μια μελωδία
για φυλαχτό»**

1^η δραστηριότητα

Τα παιδιά καλούνται να ανασυνθέσουν την νεοαποκτηθείσα γνώση και να συνθέσουν ένα συνεργατικό τραγούδι με σκοπό να παρουσιαστεί στους γονείς. Το τραγούδι έχει ως στόχο να συμπύξει τη νέα γνώση σε μορφή τραγουδιού που θα μπορεί να αποτυπωθεί στη μνήμη των παιδιών.

2^η Δραστηριότητα

Γίνεται η οπτικοποίηση του τραγουδιού. Η οπτική αναπαράσταση του τραγουδιού πραγματοποιείται με δύο (2) τρόπους: με την θεατρική παρουσίαση του τραγουδιού και, δεύτερον, με την αναπαράσταση μέσω εικαστικών έργων. Στην πρώτη περίπτωση τα παιδιά αναπαριστούν το τραγούδι που συνέθεσαν μέσω ενός σκετς, ενώ στη δεύτερη περίπτωση ζωγραφίζουν τα αγαπημένο τους κομμάτι από το τραγούδι ή τα συναισθήματα που τους δημιουργούνται ακούγοντάς το.

3^η Δραστηριότητα

Καθώς τα εργαστήρια ολοκληρώνονται, ετοιμάζονται οι προσκλήσεις για την διάχυση των αποτελεσμάτων στους γονείς αλλά και στην ευρύτερη κοινότητα.

Φάση 6: Τα παιδιά θα αποτιμήσουν το έργο και θα δημιουργήσουν μια ταινία ή ένα ψηφιακό βιβλίο. Πραγματοποιείται η γιορτή και η διάχυση των αποτελεσμάτων στην ευρύτερη τοπική κοινωνία. - Ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας - Υιοθέτηση υπεύθυνων στάσεων συμπεριφοράς - Ενίσχυση κριτικής σκέψης - Ενίσχυση αυτοεκτίμησης, μέσω της ενίσχυσης της αυτομέριμνας - Ανάπτυξη αυτοεκτίμησης	« γιορτάζοντας με το χαμόγελο ενός παιδιού» 	1^η Δραστηριότητα Συγκεντρώνεται όλο το υλικό των εργαστηρίων και δημιουργείται ένα ψηφιακό βιβλίο (book creator) ή μια ταινία (movie maker). 2^η Δραστηριότητα Γιορτή. Στα πλαίσια της λήξης των εργαστηρίων δεξιοτήτων, της θεματικής ενότητας «Ζω καλύτερα- Ευ ζην» διοργανώνεται μια γιορτή για την διάχυση των αποτελεσμάτων και την ενημέρωση των γονέων/ κηδεμόνων και της τοπικής κοινότητας σχετικά με τη ομαλή ολοκλήρωση του προγράμματος 3^η Δραστηριότητα Διάχυση αποτελεσμάτων. Τα αποτελέσματα και το υλικό του προγράμματος συγκεντρώνονται και γίνεται η παρουσιάζεται στην τοπική κοινωνία μέσω γιορτής.
---	---	---

Φάση 7: Συνολική αποτίμηση του έργου, αξιολόγηση από εκπαιδευτικούς μαθητές και γονείς.

- Κατανόησή του τρόπου που πραγματοποιείται ο αναστοχασμός και η αυτό-αξιολόγηση
- Αξιολόγηση εργαστηρίων
- Καλλιέργεια της υπευθυνότητας
- Καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων
- Σύγκριση παλιάς και νέας γνώσης

« Ας δούμε τι μάθαμε »

1^η Δραστηριότητα

Αξιολόγηση του προγράμματος. Αξιολογείται το πρόγραμμα, μέσω φύλλων αξιολόγησης, από όλους του εμπλεκόμενους, τους γονείς και από τους εκπαιδευτικούς. Η αξιολόγηση του προγράμματος από τα παιδιά γίνεται μέσω περιγραφικής αξιολόγησης.

2^η Δραστηριότητα

Δημιουργία εννοιολογικού πίνακα. Τι μάθαμε μέσα από τα εργαστήριά μας. Γίνεται σύγκριση με τον πίνακα που δημιουργήθηκε στο πρώτο εργαστήριο. Συζήτηση στην ολομέλεια σχετικά με παρατηρήσεις και σύγκριση.

3^η δραστηριότητα

Δημιουργία κουίζ εμπέδωσης μέσω του προγράμματος wordwall ή kahoot.

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

1.

Φορείς και άλλες Συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Αστυνομική Διεύθυνση
Χαμόγελο του παιδιού

Αξιολόγηση Προγράμματος – Συνολική αποτίμηση & Αναστοχασμός πάνω στην Υλοποίηση– Εκδηλώσεις Διάχυσης

Σημειώσεις:

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας- δράσεων

Περιγραφή εργασιών &

1.